

ZUIVELNL PROJECT INTEGRAAL INSTRUMENT DIERGEZONDHEID EN WELZIJN “PROGRAMMA VAN EISEN”

CPD-INBRENG VOOR STUURGROEP EN WERKGROEPEN DOORONTWIKKELING, IMPLEMENTATIE EN COMMUNICATIE

DOEL

Re-design¹ van de borging van diergezondheid en -welzijn van runderen op melkveebedrijven, het proces van leveren van gezonde dieren bestemd voor humane consumptie, het proces van levering van rauwe melk van gezonde koeien en de discretionaire bevoegdheid van de (melk-) veehouder om binnen bepaalde grenzen naar eigen inzicht invulling te geven aan de verantwoordelijkheden.

VERANTWOORDELIJKHEID

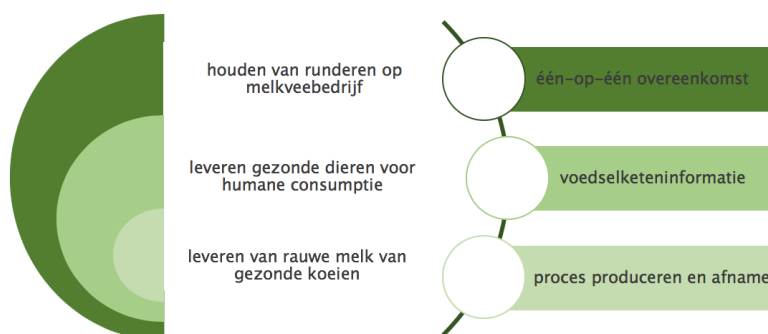
De melkveehouder is verantwoordelijk voor het aantoonbaar voldoen aan bepalingen van de Europese Unie² en de nationale wetgeving. De melkveehouder kan zich in die verantwoordelijkheid laten bijstaan door derden. Voor diergezondheid en -welzijn is dat een dierenarts die daarvoor is opgeleid en waarbij de leidende principes zijn³:

- *Keuzevrijheid*: adviserende, controlerende en monitorende rol *kunnen* door dezelfde dierenarts worden ingevuld, maar *hoeft* niet.
- Aparte *kwalificatie* voor controlerende rol (inclusief borging van deze rol).
- Voorkeur voor duidelijke scheiding in instrumenten per doel.

Onder de randvoorwaarden:

- Resultaatverplichting veehouder alleen op basis van harde cijfers.
- Vraag om advies vanuit de veehouder (vanwege de resultaatverplichting).
- Ondersteuning vanuit zuivel op behalen van de resultaten.
- Uitgangspunt is gerechtvaardigd vertrouwen.

Zuivelpartijen én dierenartsen hebben daarbij de conclusie getrokken dat de practicus controlerende taken *kán* uitvoeren, als de randvoorwaarden zijn ingericht.

¹ Re-design: plan om wijzigingen aan te brengen in de structuur en functies van een systeem of artefact in het oorspronkelijke ontwerp.

² Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen geldend 14 december 2019.

³ Leidende principes voor de dierenarts op 26 september 2018 vastgesteld voor het zuivel project Integraal Instrument Diergezondheid en Welzijn en de inbreng van Geborgde Rundveedierenartsen via de iDiaLoog Integraal Instrument Diergezondheid en Welzijn.

RANDWOORWAARDEN

Uitgangspunten voor het houden van runderen:

- Kennis van diergezondheid⁴;
- Één-op-één overeenkomst met wettelijk verplichte bezoek- en evaluatiefrequentie⁵.

Uitgangspunten voor het leveren van gezonde dieren voor humane consumptie:

- Kennis van verantwoordelijkheden met betrekking tot voedselketeninformatie;
- Borgen van het proces van levering gezonde dieren voor humane consumptie⁶;

Uitgangspunten voor het proces van levering van rauwe melk van gezonde koeien:

- Kennis van verantwoordelijkheden met betrekking tot proces van leveren van rauwe melk;
- Borgen van het proces van levering van rauwe melk van gezonde koeien (produceren en afnemen)⁷.

Uitgangspunten voor het particuliere kwaliteitsborgingssysteem of de –systemen voor de verantwoordelijkheden van de melkveehouder:

- Door de bevoegde autoriteit erkend (controle–)programma met als uitgangspunt Verordening (EU) 2017/625 ook wel *Official Controls Regulation* (OCR) genoemd. Verordening (EU) 2017/625 trekt onder andere Verordening (EG) Nr. 854/2004 in.
- Rekening houdend met Richtsnoer Samenwerkende Ondernemingen Autoriteit Consument en Markt.
- Rekening houdend met Algemene Verordening Gegevensbescherming Autoriteit Persoonsgegevens.

HUIDIGE SITUATIE

Momenteel staan melkveehouders diverse systemen ter beschikking om aan de discretionaire bevoegdheden en verantwoordelijkheden invulling te geven. Daarbij bepaalt de zuivelonderneming als afnemer van rauwe melk veelal welk systeem de melkveehouder dient te hanteren.

Wat diergezondheid en –welzijn betreft staat de melkveehouder voor de private invulling en de borging ter beschikking de één-op-één overeenkomst met de Geborgde Rundveedierenarts met het BedrijfsGezondheidsPlan (BGP) en het BedrijfsBehandelPlan (BBP) inclusief het verlenen van diensten in het kader van de voedselketeninformatie en het uitvoeren van taken voor de specifieke voorschriften voor leveren van rauwe melk in de vorm van het Periodieke BedrijfsBezoek (PBB).

Wat betreft de uitvoering van het PBB zijn Geborgde Rundveedierenartsen opgeleid voor de taken voor de specifieke voorschriften voor leveren van rauwe melk en worden daarop getoetst onder andere middels compliance controles in opdracht van de Stichting Geborgde Dierenarts door Qlip, houder van het Protocol Periodiek Bedrijfsbezoek. De basisfrequentie voor uitvoeren van het PBB is viermaal per jaar. Het instrument de Continue Diergezondheid Monitor (CDM) wordt daarbij door zuivelondernemingen ingezet als vrijstelling voor het uitvoeren van fysieke controles.

Op aangeven van zuivelondernemingen staat voor melkveehouders KoeKompas met de IntegraalKoeManagement–dierenarts, die als Geborgde Rundveedierenarts staat geregistreerd, ter beschikking, waarbij in de huidige situatie het PBB als onderdeel van KoeKompas met een frequentie van tweemaal per jaar een uitzondering op de basisfrequentie vormt.

De plannen voor de gezondheid en het welzijn van runderen die de melkveehouder overeenkomt met de dierenarts worden in beide systemen ten minste jaarlijks geëvalueerd.

⁴ [Verordening \(EU\) 2016/429](#) van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid: artikel 11.

⁵ [Regeling diergeeneesmiddelen](#) bijlage 9 artikel 3 schriftelijke overeenkomst, artikel 5 bezoekfrequentie voor melkveeunderen eenmaal per drie maanden met een uitzondering voor zes maanden mits in de tussenliggende periode een beoordeling van de algemene gezondheidstatus en gebruik van antimicrobiële middelen heeft plaatsgevonden en 9 de vrijstelling bij structureel laaggebruik waarvoor op basis van [Wet dieren](#) artikel 8.44 ex artikel 7.6 en volgende de [Gids voor Goede Praktijk antibioticumgebruik voor Melkveehouders](#) op de RVO-website is gepubliceerd. [Besluit houders van dieren](#) artikel 1.28, [Besluit Diergeeneeskundigen](#) artikel 5.9 en [Regeling diergeeneeskundigen](#) artikel 5.13; 5.14; 5.17 en 5.22 (jaarlijkse evaluatie)

⁶ [Verordening \(EG\) nr. 853/2004](#) bijlage II Voorschriften betreffende verscheidene producten van dierlijke oorsprong, Sectie III informatie over de voedselketen.

⁷ Verordening (EG) nr. 853/2004 bijlage III Sectie IX rauwe melk, colostrum, zuivelproducten en producten op basis van colostrum.

De beoordeling van Geborgde Rundveedierenartsen en de IKM-dierenartsen, als plusmodule voor KoeKompas, gaan uit van principes die overeenstemming vertonen met eisen voor instellingen die audits en certificatie van personen leveren.

RE-DESIGN

Om aan de uitgangspunten van de Verordening (EU) 2017/625, die Verordening (EG) Nr. 854/2004 intrekt, te voldoen is re-design van belang.

Uitgangspunt is een particulier kwaliteitsborgingssysteem of -systemen die worden erkend door de bevoegde autoriteit de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit en het Centraal Orgaan voor Kwaliteitsaangelegenheden in de Zuivel met instemming van de Ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Erkenning is gebaseerd op de mogelijkheid voor eigen controles die op verzoek door derden kunnen worden verricht⁸.

Voor de erkenning van de eigen controles is de meest voor de hand liggende optie het beschikbaar houden van het systeem met de Geborgde Rundveedierenartsen in de Stichting Geborgde Dierenarts en daarbij in lijn met de leidende principes voor het doel procesbeoordeling “produceren en afnemen van rauwe melk” een plusmodule te hanteren. Voor KoeKompas is de plusmodule de IKM-dierenarts.

Waar het specifieke doelvoorschriften betreft voor het produceren en afnemen van rauwe melk geldt voor de plusmodule:

- omschakelen van checklist-aanpak naar procesbeoordeling van de discretionaire bevoegdheid van de melkveehouder;
- harde data in zetten voor de fysieke uitvoering van de procesbeoordeling van de verantwoordelijkheden van de melkveehouder;
- ten behoeve van de (inter-)nationale afzet van melk en melkproducten in te zetten op een kwaliteitsschema onder www.ketenborging.nl met de scope het produceren en ophalen van rauwe melk van gezonde koeien overeenkomstig Verordening (EG) nr. 853/2004 bijlage III Sectie IX rauwe melk, colostrum, zuivelproducten en producten op basis van colostrum.

⁸ Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 Artikel 9 lid 1.d